

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10838 - Didàctica Específica. Disseny i Desenvolupament Curricular a l'Àrea de...
Grup	Grup 1

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	10838 - Didàctica Específica. Disseny i Desenvolupament Curricular a l'Àrea de... / 1
Titulació	Màster Universitari de Formació del Professorat
Crèdits	5
Període d'impartició	Anual
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Pere Capellà Simó pere.capella@uib.cat						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria
Antònia Maria Vallespir Anguera						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria

Contextualització

L'assignatura *Disseny i desenvolupament curricular* (10838) conforma, juntament amb *Metodologia i Recursos en el procés d'Ensenyament i Aprenentatge* (10839) i *Avaluació* (10840), el mòdul de didàctica específica de l'àrea de Dibuix i Disseny del Màster de Formació de Professors. Té com a objectiu fonamental analitzar i donar a conèixer els continguts curriculars de l'especialitat i la seva posada en pràctica.

Requisits

Els requisits generals d'accés al Màster

Essencials

Els requisits essencials d'accés al Màster

Recomanables

Els requisits recomanables d'accés al Màster

Competències

Específiques

- * Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a l'especialitat i valorar-ne la contribució a la consecució dels objectius i competències propis de l'etapa o etapes educatives en les quals s'ha d'impartir docència (CE13)
- * Saber transformar els currículums en programes d'activitats (CE14)
- * Conèixer el cos de coneixements didàctics existent en torn als processos d'ensenyament i aprenentatge de la matèria o matèries pròpies de l'especialització docent corresponent (CE 18).
- * Participar en la planificació i en el desenvolupament del currículum en el centre docent a través dels diversos processos i Instruments d'elaboració pertinents (CE 19).
- * Planificar, desenvolupar i avaluar l'ensenyament basant-se en fonaments de caràcter epistemològic, psicològic, sociològic i pedagògic, a partir de la concreció curricular desenvolupada en el centre (CE20).
- * Cercar, seleccionar, processar i comunicar informació (oral, escrita, audiovisual o multimèdia), adaptar-la i empenya-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialitat de Dibuix i Disseny (CE21).
- * Elaborar propostes basades en l'adquisició de coneixements, destreses i aptituds intel·lectuals i emocionals, i comprendre les possibles disfuncions que afecten l'aprenentatge (CE23).
- * Relacionar els continguts propis de l'àrea amb els relatius a altres matèries, amb l'objectiu d'afavorir experiències interdisciplinàries (CE29).
- * Analitzar i qüestionar les pròpies concepcions sobre els distints aspectes relacionats amb la professió docent (CE41).

Genèriques

- * Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a l'especialitat, així com el cos de coneixements didàctics referents als processos respectius d'ensenyament i aprenentatge (CG1)
- * Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels ensenyaments respectius, tot considerant el nivell i la formació prèvia dels estudiants, així com la seva orientació, tant de manera individual com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre (CG2).
- * Concretar el currículum a implantar en un centre docent, participant en la seva planificació col·lectiva; desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques tant grupals com personalitzades, adaptades a la diversitat dels estudiants (CG4)

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

1. Fonamentació i justificació de l'àrea a l'Educació Secundària: valor formatiu de les matèries pròpies de l'especialitat de Dibuix i Disseny.
2. Anàlisi del currículum de l'àrea a les etapes corresponents.
3. Objectius, continguts, competències i criteris d'avaluació en la matèria.
4. Projectes curriculars i Programacions d'aula de l'àrea en les etapes corresponents.
5. Les unitats didàctiques.
6. La interdisciplinarietat.

7. L'atenció a la diversitat en el disseny curricular.

Metodologia docent

Activitats de treball presencial (1,36 crèdits, 34 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classe expositiva	Grup gran (G)	Promocionar els coneixements teòrics necessaris per a superar l'assignatura.	34

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (3,64 crèdits, 91 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Diari d'aprenentatge	Elaboració, de manera individual, d'un diari de l'assignatura que inclogui una reflexió al voltant dels coneixements adquirits.	60
Estudi i treball autònom individual	Proposta didàctica	Elaboració, de manera individual, d'una proposta didàctica	31

Riscs específics i mesures de protecció

Aquesta assignatura comporta l'ús d'eines i materials que poden tenir risc si no es manipulen correctament, per tant els professors en donaran les pautes d'utilització adequades. D'altra banda, s'ha de considerar, per bé que improbable, la possibilitat d'algun accident durant les activitats dutes a terme fora de l'aula.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Diari d'aprenentatge

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (recuperable)
Descripció	Elaboració, de manera individual, d'un diari de l'assignatura que inclogui una reflexió al voltant dels coneixements adquirits.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 50% amb qualificació mínima 5

Proposta didàctica

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Elaboració, de manera individual, d'una proposta didàctica

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 50% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

A continuació presentem un llistat bibliogràfic de caràcter molt general que, al llarg del curs, s'anirà ampliant amb entrades més específiques.

Bibliografia bàsica

AGUIRRE, I. (2000): *Teorías y prácticas en educación artística. Ideas para una revisión pragmatista de la experiencia estética*. Pamplona, Nafarroako Unibertsitate Publikoa.

EFLAND, A. (2002): *Una historia de la educación del arte. Tendencias intelectuales y sociales en la enseñanza de las artes visuales*. Paidós, Barcelona.

Bibliografia complementària

ARNHEIM, R. (2002): *Arte y percepción visual: psicología del ojo creador*. Madrid: Alianza

BORDES, J. (2007): *La infancia de las vanguardias: sus profesores desde Rousseau a la Bauhaus*. Madrid: Cátedra.

BRUSATIN, M. (2006): *Historia de los colores*. Barcelona: Paidós.

DANTZIC, C. M. (2004): *Cómo dibujar. Guía completa de sus técnicas e interpretaciones*. Madrid: Blume.

DONDIS, D.A. (1976): *La sintaxis de la imagen: introducción al alfabeto visual*. Barcelona: Gustavo Gili.

EDWARDS, B. (2011): *El color. Un método para dominar el arte de combinar los colores*. Barcelona: Urano.

EDWARDS, B. (2011): *Nuevo aprender a dibujar con el lado derecho del cerebro*. Barcelona: Urano.

FERNANDEZ COCA, A. (2013): *El dibujo en expresión gráfica 4.0*. Palma: Universitat de les illes Balears

GARDNER, H. (1987): *Arte, mente y cerebro*. Barcelona: Paidó.

GARDNER, H. (1994): *Educación artística y desarrollo humano*. Barcelona: Ed. Paidós.

GOMBRICH, E. (2002): *Arte e ilusión: estudio sobre la psicología de la representación pictórica*. Madrid: Debate.

GOMBRICH, E. (1999): *Història de l'art*. Barcelona: Columna.

GÓMEZ MOLINA, JJ. (1995): *Las lecciones de dibujo*. Madrid: Cátedra.

HERNÁNDEZ, F. & JODAR, A. & MARÍN, R. (1991): *¿Qué es la educación artística?*. Barcelona: Sendai.

HERNÁNDEZ, F. & TRAFÍ, L. (1994): *I Jornades sobre Història de l'Educació Artística. 50è Aniversari de la Càtedra de Pedagogia del Dibuix*. Barcelona: Universitat de Barcelona.

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10838 - Didàctica Específica. Disseny i Desenvolupament Curricular a l'Àrea de...
Grup	Grup 1

- IZQUIERDO, F. (2004): Geometría descriptiva. Madrid: Ed. Paraninfo.
- KULTERMANN, U. (1996): Historia de la Historia del Arte: el camino de una ciencia. Madrid: Akal.
- MARTÍNEZ, Francisco (2010). Redes digitales como marco para la multiculturalidad. Sevilla: Mad Editorial
- MORENO GUARDIOLA, J. (2007): Dibujo Volumen I: Percepción, forma, color y diseño. Sevilla: Ed. Mad.
- MUNARI, B (1985): Diseño y comunicación visual. Contribución a una metodología didáctica. Barcelona: Gustavo Gili.
- MUÑOZ, A. & FRANCÉS, I. (1995): Educación plástica y visual: guía de recursos didácticos. Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia.
- PEDROLA, A. (1998): Materiales, procedimientos y técnicas pictóricas. Barcelona: Ariel.
- READ, H. (1982): La educación por el arte. Paidós: Barcelona.
- RODRIGUEZ DEABAJÓ, F.J. (2003): Curso de dibujo geométrico y de croquización. San Sebastián: Ed. Donostiarra.
- RODRIGUEZ DEABAJÓ, F.J. (2004): Dibuix Tècnic II. 2n Batxillerat. San Sebastián: Ed. Donostiarra.
- SMITH, R. (1999): El manual del artista. Madrid: Blume.
- XAMBÓ, Anna (2004). Herramientas de diseño digital. Madrid: Anaya
- WAGENSBERG, Jorge. ...Y después fue ¡la forma! Barcelona: La Caixa, 2009.
- WILSON, B. & WILSON, M. & HURWITZ, A. (2004): La enseñanza del dibujo a partir del arte. Barcelona: Paidós.
- WONG, W. (2005): Fundamentos del diseño. Barcelona: Gustavo Gili.
- WONG, W. (2006): Principios del diseño en color. Barcelona: Gustavo Gili.

